

Klassisk skønhed genopstår i Gilleleje

MIN FARS BÅDE:

Kutteren "MOGUNTIA", senere "Tordenskjold"

Af Lisbet Kofoed

I 1940, hvor familien Kofoed var blevet til 4, solgte vi "Mikkel" og hører videre i levnedssberetningen:

"Vi købte en stor, gammel engelsk kutter, "MOGUNTIA", med flushdæk, (uden opstående kahyt), Den var meget smuk, men noget misrøgtet. På vore "bådpas", (udsejlingstilladelse, stemplet af tysk militær), kunne vi sejle båden til Vedbæk, hvor vi havde hende som et dejligt sommerhus. Vi fik efterhånden "MOGUNTIA" i virkelig pæn stand, men blev klar over, at jo større både jo mindre får man sejlet."

Her kan jeg supplerende oplyse, at "MOGUNTIA" var bygget i 1910 i Plymouth i England. Typen kaldes Kanal-krydser. Sejlmærket var: C 22 (kutter). Hun var bygget af pitchpine på eg. Konstruktøren hed G.L.Watson. Båden var oprindeligt gaffelrigget. Målene er:

Længde: 36 fod (10,95m)

Bredde: 2,52 m

Sejlareal: 43 m²

"MOGUNTIA" havde et meget stort, aftageligt skylight, som lillesøster Birtes barnevogn kunne sænkes ned igennem. Ganske rigtigt havde de forrige ejere mishandlet båden, hvis stormast-top var knækket ved Bornholm. Den kostede derfor 2.900 kr.

Far, der jo helst var blevet skibsbygger og konstruktor, brugte nu sin viden og lavede bermudarig, hvorved også bovsprydets røg. Men sprydets to solide træstøtter forblev på fordækket som pullerter. Hun havde tre vant i hver side og bagstag.

Farmor på besøg i Moguntia - under det store skylight

Lisbeths mor skraber lak på skylightet.

Desværre var hun, som så mange andre både, dengang, blevet "slagtet" for sin blykøl. Tidligere i hendes liv havde en Konstruktør Enevold Hansen i Århus isat en lang, lige jernkøl på 3 tons. Den lignede et fladt strygejern, som båden kunne stå alene på. I alt vejede hun 7½ tons.

Moguntia i 20'erne

Far lavede bermudarig. Billedet er fra Svanemøllehavnen ved nordmolen

"MOGUNTIA" synes at have haft en 5 HK 2-takter af mrk.: "Tempo".

Dramatik

Jeg har et dramatisk minde om "MOGUNTIA"! En tidlig morgen i Vedbæk hoppede jeg uden korkbælte (og forlov) en ekstra gang i land og ombord igen, men gled på det dugvåde dæk. De andre spiste morgenmad i kahytten. Det var i 1941, og jeg var kun 6 år og kunne ikke svømme! Krabberne i bolværkets slimede tang var rædselsvækkende, men med energisk hundesvømning gik det op for tredje og sidste gang efter luft – da greb nogen mig i håret, op i luften.

Den 80-årige Hr. Mygge i motorbåden ved siden af havde hørt min pladsken og råbte nu far til hjælp med at få mig op på bolværket. Der vendte far bunden i vejret på Lisbet og fik vandet ud af luftvejene. Jeg hylede – dels af chok – men mest fordi mine nye laksko var ødelagt! Hr. Mygge fik jo en flaske vin som tak for livredningen

Herover: På bedding ved Frem

Til venstre: En anden bedding, et ukendt sted

– og samme år gik mor og jeg til svømning på Kipp's ved Olieøen. Mor kunne nemlig heller ikke svømme et skridt. Hun var frederiksbergbonde.

Salget af "MOGUNTIA" – og hvad siden hændte.

Efter to år, hvor "MOGUNTIA" viste sig at være for stor og voldsom at anløbe havne med for sejl og for svær at hale skøde hjem på for mor, besluttede de at sælge hende. Men også af frygt for magnetminerne på grund af den store jernkøl!! Mens far arbejdede og cyklede ugedagene til København, sleb og lakerede mor hende i Vedbæk. Der var megen mahogni.

En dag i august 1942 dukkede en ældre, pensioneret Kaptajn og en ung fisker op for at bese båden. "Hvor er rælingen?", spurgte Kaptajnen. Sømanden var med for at stikke i bunden efter "bløde steder". Der var et. Derfor beværtede mor dem med masser af frisk plukkede skovhindbær med fløde – og der blev slet ikke nævnt et ord om bløde, lidt utætte steder, og Kaptajnen købte hende for 3.850 kr.

Hun skulle vist sejle nogle flygtninge til friheden i Sverige

Der gik mange år, til far engang i 1960'erne opdagede "MOGUNTIA" i Langøre på Samsø. (Mine forældre boede i Århus siden 1952.) Nu hed hun "Tordenskjold" af Flensborg. Far genkendte nemlig tre ændringer, han selv havde foretaget.

Ejeren, Helmuth Joost, syntes det var et morsomt træf. Han førte ikke nationalitetsflag, da han var dansk-sindet. Selvom hun havde haft 7 - 8 ejere før Joost, var hun stadig hvidmalet på fribordet.

Desværre stod båden og vansmægtede fra først i 90'erne, da Joosts søn dyrker kapsejlad i sin 5,5 meter "Web". Man kan jo inderligt håbe, at nogen vil restaurere denne sjældne kanalkrydser-type, eller skænke hende til bevarelse på "Danmarks Museum for Lystsejlad" i Valdemar Slot på Tåsinge.

Heldigvis sejler hendes søsterskib fra 1899, "GIGA", stadig rundt til manges glæde og beundring. Hun blev bygget i Cowes, England, af Sibbick & Co. af elm på eg. Sejlmærke: G 16.

Fra Giga's Skipper har jeg fået nogle interessante

Herover: På bedding ved Frem

Til venstre: En anden bedding, et ukendt sted

– og samme år gik mor og jeg til svømning på Kipp's ved Olieøen. Mor kunne nemlig heller ikke svømme et skridt. Hun var frederiksbergbonde.

Salget af "MOGUNTIA" – og hvad siden hændte.

Efter to år, hvor "MOGUNTIA" viste sig at være for stor og voldsom at anløbe havne med for sejl og for svær at hale skøde hjem på for mor, besluttede de at sælge hende. Men også af frygt for magnetminerne på grund af den store jernkøll! Mens far arbejdede og cyklede ugedagene til København, sleb og lakerede mor hende i Vedbæk. Der var megen mahogni.

En dag i august 1942 dukkede en ældre, pensioneret Kaptajn og en ung fisker op for at bese båden. "Hvor er rælingen?", spurgte Kaptajnen. Sømanden var med for at stikke i bunden efter "bløde steder". Der var et. Derfor beværtede mor dem med masser af frisk plukkede skovhindbær med fløde – og der blev slet ikke nævnt et ord om bløde, lidt utætte steder, og Kaptajnen købte hende for 3.850 kr.

Hun skulle vist sejle nogle flygtninge til friheden i Sverige

Der gik mange år, til far engang i 1960'erne opdagede "MOGUNTIA" i Langøre på Samsø. (Mine forældre boede i Århus siden 1952.) Nu hed hun "Tordenskjold" af Flensborg. Far genkendte nemlig tre ændringer, han selv havde foretaget.

Ejeren, Helmuth Joost, syntes det var et morsomt træf. Han førte ikke nationalitetsflag, da han var dansk-sindet. Selvom hun havde haft 7 - 8 ejere før Joost, var hun stadig hvidmalet på fribordet.

Desværre stod båden og vansmægtede fra først i 90'erne, da Joosts søn dyrker kapsejlad i sin 5,5 meter "Web". Man kan jo inderligt håbe, at nogen vil restaurere denne sjældne kanalkrydser-type, eller skænke hende til bevarelse på "Danmarks Museum for Lystsejlad" i Valdemar Slot på Tåsinge.

Heldigvis sejler hendes søsterskib fra 1899, "GIGA", stadig rundt til manges glæde og beundring. Hun blev bygget i Cowes, England, af Sibbick & Co. af elm på eg. Sejlmærke: G 16.

Fra Giga's Skipper har jeg fået nogle interessante fotos af Giga's tidligere gaffelrigning fra 1939 og 1942. Da hed hun "FRISCO" og hendes trofaste skipper hed Karl-Johan Larsen.

Moguntia til Knebel 1923

Fyen rundt i 1929. Fru Esther: solbrændt og smilende - hun er i sit "es" på sørejse i naturen.

I 1988 modtog min far, Ove Kofoed, som da var 80 år, men stadig bådejer i Århus Sejlklub med Danakutteren "Viffert" 25 D2, en fin fotosamling af Poul Thorsager fra samme sejlklub.

I 1920'erne ejedes vores tidligere store kutter "MOGUNTIA" af Direktør Ludvig Nathansen og Fru Esther, Risskov. Ofte var også deres fire glade sejlerbørn om bord, samt gaster. Ofte også med sejlglade gæster eller

Frisco i 1942 – senere omdøbt til Giga C16 - ombord Else Hansen – Karl-Johan Larsen og Peter Christensen

familie. Båden var jo næsten 11 meter lang.

Hun kaner af sted for sin flotte gaffelrig med bovspryd forude og slæbejolle agter. Ifølge Thorsager "levede" Moguntia i de 12 år i Århus en stille tilværelse ~ hun sejlede næsten aldrig kapsejladt"... Dog ser vi en glad tursejlerfamilie nyde ture, bl. a. Grundlovstur, til Kalø Slot og Knebel. Alle arbejdede om lørdagen, og sommerferie var gerne kun 14 dage. Alligevel sejlede Moguntia til Hou og Thunø med 5 smilende unger, nogle glimt fra 1926, så ser vi hende på herlig langtur til Fænøsund. Da hed hun "FRISCO" og hendes trofaste skipper hed Karl-Johan Larsen.